

Boendeplan för särskilt boende för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL 2023 – 2032

Region östra söderort

Regionen omfattar följande stadsdelsförvaltningar: Enskede-ÅrstaVantör, Skarpnäck och Farsta.

Syfte och mål med boendeplanen

Med hjälp av en stadsövergripande boendeplan kan Stockholms stad öka möjligheterna att bättre planera och tillgodose alla brukares behov och önskemål vad gäller bostäder med särskild service inom valfrihetssystemet. Möjligheten att skapa variation i utbudet av bostäder, planera för utbyggnad av särskilda profilbostäder och tillsäkra den geografiska placeringen av bostäder över hela staden ökar.

Målet med den stadsövergripande boendeplanen är att tillgodose behoven av bostäder med särskild service samt att minska antal icke verkställda beslut och antal placeringar utanför valfrihetssystemet för dessa bostäder.

Kommunfullmäktige har i budget 2022 gett socialförvaltningen i uppdrag att ansvara för nya beställningar av bostäder med särskild service enligt LSS: ”Socialnämnden ska beställa bostäder med särskild service LSS inom verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning”.

I avvaktan på nya direktiv löper arbetet med boendeplanen på som tidigare år. För projekt som initierats innan 2022 ligger beställansvaret kvar hos respektive stadsdelsnämnd.

Socialförvaltningen följer upp resultatet av stadsdelsförvaltningarnas arbete. Stadsdelsförvaltningarna ansvarar för att tillsammans med övriga förvaltningar inom regionen årligen göra en boendeplan, vilken redovisas inom respektive region och godkänns av respektive stadsdelsnämnd, vilka godkänner sin del av boendeplanen.

För ytterligare bakgrund, definitioner, målgrupper och beskrivning av boendeplanen se bilaga 2, Vägledning för framtagande av boendeplan 2023.

Befintliga boenden

I boendeplanen delas bostäder in i följande kategorier:

- A. Gruppboende, LSS, som är ytkrävande.
- B. Gruppboende, LSS, som bör vara friliggande.
- C. Gruppboende, LSS, normal tillgänglighetsanpassning.
- D. Serviceboende, LSS eller SoL, normal tillgänglighetsanpassning.
- E. Gruppboende, SoL, kräver ingen annan anpassning än vad som framgår av byggnorm och vad som beskrivs i stadens funktionsprogram för SoL bostäder. Noteras bör att dessa boenden kan ha en annan gruppstorlek, cirka 12, lägenheter, jämfört med gruppboende enligt LSS.

I region östra söderort finns idag, inom stadens egen regi inklusive verksamheter som drivs på entreprenad, totalt 378 lägenheter inom kategori A-E. 193 lägenheter i Enskede-Årsta-Vantör, 87 lägenheter i Skarpnäck och 98 lägenheter i Farsta.

Tabellen nedan visar utvecklingen av totala antalet lägenheter avseende bostad med särskild service SoL och LSS inom region östra söderort under åren 2020-2022

	Enskede Årsta Vantör	Skarpnäck	Farsta	Region östra söderort
2020	159	87	87	333
2021	177	87	98	362
2022	193	87	98	378
Förändring	+34	0	+11	+45

Tabellen ovan visar att det totala antalet lägenheter inom regionen under den senaste treårsperioden har ökat från 333 till 378, vilket är en ökning med 45 lägenheter.¹

Bostad med särskild service SoL, Socialpsykiatri

1

Det ska noteras att tabellen inte inkluderar nya lägenheter som planeras färdigställas under planeringsperioden 2023–2032. Den inkluderar inte heller nya lägenheter som eventuellt har färdigställts eller som planeras färdigställas under planeringsperioden 2023-2032 av privata fastighetsägare.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning

Inom Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning finns idag tre boenden med särskild service SoL, socialpsykiatri. Bedömningen är att två av dessa har en utformning som motsvarar funktionsprogrammet utifrån tillgänglighet i bostaden, gemensamhetsytor, närmiljö och utemiljö. Det tredje boendet kommer flytta till ny adress på Trollesundsvägen under våren 2023. Boendet på Trollesundsvägen kommer inte ha egna uteplatser/balkonger men det finns en gemensam terrass och uteplats samt grönområde i närheten av boendet som kan nyttjas av brukarna. Boendet har i övrigt en utformning som motsvarar funktionsprogrammet.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Den fysiska tillgänglighetsanpassningen inom staden bedöms låg och kan övergripande över staden behöva ses över. Brister som uppmärksammas är exempelvis möjligheten att nyttja olika hjälpmedel på toaletten och i våtutrymmen. Gruppboendena bedöms även till viss del sakna personalresurser att hantera personer med stora tillsynsbehov. Utförarna har ofta svårt att tillgodose behoven hos de brukare som har stora tillsynsbehov och som även behöver stöd och hjälpmedel på grund av fysisk funktionsnedsättning. Det kan handla om avsaknad av både tillräcklig bemanning och kompetens.

Farsta stadsdelsförvaltning

Inom Farsta stadsdelsförvaltning finns idag en gruppboendestad med särskild service SoL, socialpsykiatri, med totalt åtta lägenheter exklusive personal- och gemensamhetsutrymmen. Bedömningen är att boendets utformning till vissa delar motsvarar funktionsprogrammet utifrån tillgänglighet i bostaden, gemensamhetsytor, närmiljö och utemiljö. Det är främst våtutrymmen (badrum) och vissa passager i korridorer inom boendet som inte bedöms vara optimala utifrån ett tillgänglighetsperspektiv. Exempelvis kan det upplevas som trångt för de brukare som har behov av viss typ av hjälpmedel såsom rullstol, duschstol/duschbrits/-vagn. Även byggnadens entréhall bedöms vara mindre lämplig, då tillgängligheten är begränsad om man exempelvis är i behov av en permobil för att ta sig fram, detta gäller specifikt utrymmet kring hissen, där svängradien är mycket begränsad. Det är en utmaning att driva verksamheten och uppnå en budget i balans på grund av att antalet lägenheter är för få.

Profilboenden

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning

Inom Enskede- Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning finns två boenden med inriktning mot personkrets 2, LSS. Dessa bedöms kunna lämpa sig att göra om till profilboenden utifrån gällande definition av profilboenden.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

I Skarpnäck finns två gruppboendestäder enligt LSS med särskild inriktning gällande utformning och personalens kompetens. Ljusnevägens gruppboendestad är ett boende med särskild inriktning för personer som har diagnos Prader-Willis syndrom. Finn Malmgrens gruppboendestad har särskild inriktning högfungerande autism med psykiatrisk tilläggsproblematik.

Farsta stadsdelsförvaltning

I dagsläget finns inga boendestäder, som drivs i egen regi eller på entreprenad, med särskild service inom stadsdelsområdet och som formellt har en särskild inriktning. Reservation för att följande två gruppboendestäder möjligtvis kan bedömas ha en särskild inriktning och som kan lämpa sig att göras om till profilboenden utifrån gällande definition av profilboenden.

Eklidens gruppboendestad, kategori A, inhyser i dagsläget endast brukare med grav autism och utmanande beteende och där samtliga medarbetare bedöms ha specifik kompetens för att möta upp brukarnas behov av stöd och service inklusive omvårdnad. Strandvillans gruppboendestad, kategori B, inhyser i dagsläget endast brukare som är multihandikappade med mycket stora omvårdnadsbehov och där berörda medarbetare bedöms vara särskilt lämpliga för att avhjälpa brukarnas behov av stöd och service inklusive omvårdnad.

Individuella avtal

Stadsdelsförvaltningarna utreder och fattar beslut om rätt till bostad med särskild service. Respektive stadsdelsnämnd är ansvarig för att insatsen verkställs. Enheten för bedömning och förmedling inom socialförvaltningen har i uppdrag att förmedla bostad hos utförare som är upphandlade av staden inom ramen för lagen om valfrihet, LOV. I de fall enheten inte kan hitta någon lämplig utförare som motsvarar brukarens behov, så övergår det praktiska ansvaret till respektive stadsdelsförvaltning att ordna och förmedla bostad till den enskilde. Stadsdelsförvaltningen måste då direktupphandla och teckna avtal med utförare som ligger utanför stadens LOV-avtal.

Region östra söderort har upprättat 102 individuella avtal utanför stadens LOV-avtal med insatsen bostad med särskild service, 88 inom kategori A-D och 14 inom kategori E.

Tabellen visar utvecklingen avseende individuella avtal utanför LOV, kategorierna A-E, under åren 2020-2022

	Enskede Årsta Vantör	Skarpnäck	Farsta	Region östra söderort
2020	49	22	33	104
2021	48	22	37	107
2022	46	24	32	102
Förändring	-3	+2	-1	-2

Tabellen visar att antalet individuella avtal som region östra söderort har tecknat, har legat någorlunda konstant den senaste treårsperioden.

Boenden utanför LOV är ofta belägna långt utanför stadens gränser och generellt är kostnaderna för dessa boendeplaceringar högre jämfört med boenden inom LOV. Det finns undantag, där vissa boendeplaceringar utanför LOV innebär en lägre kostnad eller inte ger några negativa ekonomiska konsekvenser för staden jämfört med om behovet skulle tillgodoses inom ramen för LOV.

I bilaga 1 redovisas sammanlagd dygnskostnad och sammanlagd dygnsersättning för samtliga personer som får sina behov tillgodosedda genom individuella avtal utanför LOV. Att notera är att bostad med särskild service enligt SoL inte genererar dygnsersättning utan ska täckas av nyckeltalen, det så kallat fasta anslaget.

Målsättningen hos förvaltningarna är att kunna erbjuda samtliga brukare boenden inom stadens LOV-avtal. I linje med detta ser förvaltningarna kontinuerligt över sina individuella avtal och arbetar aktivt för kunna erbjuda aktuella brukare ett boende inom LOV. Boendeplaceringar där kostnaderna är jämförelsevis höga prioriteras. Detta fortlöpande arbete ska inte enbart ses som en åtgärd för att minska stadens kostnader, utan ska även ses i ljuset av att många brukare och deras anhöriga/närstående har önskemål om att den enskilde exempelvis ska ges möjlighet att flytta närmare innerstaden.

Därutöver har förvaltningarna sett över kostnaderna för placeringar utanför LOV och har i flera fall lyckats förhandla ned priset, vilket i sin tur har bidragit till att dygnskostnaden har minskat i flera individuella avtal. Stadens arbete bedöms ha medfört att behovet av direktupphandling och teckna individuella avtal har minskat jämfört med om staden hade förhållit sig passiv i frågan.

Regionen befarar att den rådande konjunkturen kan göra det svårare för staden att förhandla ned dygnsersättningen för placeringar utanför LOV framöver. Bedömningen är att kostnaderna för aktuella placeringar riskerar att öka och att utförare utanför LOV sannolikt kommer att försöka kompensera sig för den allmänna kostnadsutvecklingen genom att begära en högre dygnsersättning för aktuella uppdrag.

I sammanhanget ska noteras att flertalet personer som får sina behov tillgodosedda genom individuella avtal, bedöms kunna erbjudas adekvat boende inom LOV: 81 av totalt 102. Återstående personer, 21, bedöms inte kunna placeras inom LOV på grund av särskilt behov av stöd och/eller miljöfaktorer. Sistnämnda personer bedöms ha ett fungerande boende som möter den enskildes behov av stöd, service och omvårdnad.

Utmaningar att kunna erbjuda adekvata boenden inom LOV
Förvaltningarna inom regionen upplever idag att det är en utmaning att kunna verkställa samtliga beslut om bostad med särskild service inom stadens LOV-avtal och det gäller främst för några särskilda målgrupper.

Orsaken till att LOV-avtalet inte bedöms kunna täcka samtliga behov av bostad med särskild service, beror på att det saknas vissa inriktningar av boenden inom LOV-avtalet, vilket försvårar möjligheten att avhjälpa vissa målgruppers behov. Det finns exempel på situationer, där den enskildes beslut om boende med särskild service initialt har verkställts inom LOV-avtalet och där utföraren på grund av olika omständigheter inte har klarat av att möta den enskildes behov, vilket har resulterat i att den enskilde har fått flytta till en bostad utanför LOV-avtalet.

Nedan är exempel på olika målgruppers behov av boende, vilka förvaltningarna idag bedömer är svåra att tillgodose inom ramen för LOV:

- Gruppboende enligt SoL för personer inom socialpsykiatrins målgrupp. Den enskilde får ofta vänta en längre tid på att

insatsen ska kunna verkställas och det är relativt vanligt förekommande att situationen får lösas genom andra insatser i avvaktan på att adekvat boende kan erbjudas.

- Döva personer tillhör även de en målgrupp, där det kan vara svårt att inom ramen för LOV kunna erbjuda adekvat boende. I sammanhanget ska tilläggas att målgruppen inte är tillräckligt stor inom respektive stadsdelsområde för att en stadsdelsnämnd eller region ska kunna planera för en bostad med den specifika inriktningen.
- Kategorin personer under 65 år med demenssjukdom.
- Personer som har autism och/eller utvecklingsstörning i kombination med beteendeproblematik, självskadebeteende, missbruk, psykisk ohälsa och/eller sexuellt utmanande beteende.
- Personer med stora omvårdnadsbehov, motsvarande ett behov av vård och omsorgsboende.
- Personer med en komplex problembild, exempelvis målgruppen som tillhör socialpsykiatri och som har ett pågående missbruk och där man även kan ha stora omvårdnadsbehov. I dessa fall kan det vara svårt att hitta en utförare vars medarbetare har tillräcklig kompetens inom samtliga områden och som är specialiserade vad gäller exempelvis socialpsykiatri, missbruk, omvårdnad och motiverande samtal.
- Barnboende.

Ytterligare utmaningar avseende boende inom LOV som har noterats är:

- Regionen har fått signaler från privata utförare som i dagsläget erbjuder boendeplatser inom LOV att de överväger att ”ta tillbaka platser” och i stället erbjuda platserna utanför LOV. Anledningar som angetts är bland annat att ersättningen inom LOV bedöms vara låg och att den beslutade omsorgsnivån inte är samma som det faktiska omsorgsbehovet, vilket ofta är betydligt högre. Då omsorgsnivån som fastställs ligger till grund för den ersättningsnivå som utgår blir konsekvenserna att utföraren inte kan täcka sina egna kostnader för det aktuella uppdraget.
- Regionen har uppmärksammat att ett ökat antal personer som idag bor inom stadsdelsområdena, tackar nej till erbjudande om gruppboende utanför sitt stadsdelsområde. Det beror ofta på att personen är rotad i och har sitt sociala skyddsnät inom stadsdelsområdet. Det gäller exempelvis för personer som bor kvar i sitt föräldrahem tillsammans med

sina föräldrar. Sammantaget får detta som konsekvens att kön till att kunna erbjudas en gruppboende inom stadsdelsområdet tenderar att öka.

För att staden ska kunna nå målsättningen att samtliga personer med beslut om bostad med särskild service, oavsett behov, ska kunna få sina behov tillgodosedda inom LOV, krävs dels fler boenden, dels boenden med särskild inriktning, med fokus på specifik målgrupp och där det finns tillgång till personal med specifik kompetens.

Individuella avtal-BARN

Enligt Stockholms stads socialtjänstrapport verkställs 40 procent av besluten om bostad med särskild service för barn och unga 9 § 8 LSS inom LOV och 60 procent genom individuella avtal. Behovet av bostäder med särskild service för barn och unga är därmed större än vad bostäderna inom LOV kan erbjuda. För att bättre kunna planera och bygga för barn och unga med behov av bostad med särskild service har boendeplanen utökats med en sammanställning av regionens individuella avtal för barn och unga 9 § 8 LSS.

Inom region östra söderort har i dagsläget 11 individer som beviljats bostad med särskild service för barn och unga 9 § 8 LSS fått sina beslut verkställda genom individuella avtal.

De individuella avtal vad gäller bostad med särskild service som rör barn inom regionen handlar enbart om att barnens behov inte kan tillgodoses inom LOV. I likhet med omständigheterna för vuxna handlar det ofta, även när det rör barn, om utmanande beteende och behov av specifik kompetens som inte har kunnat tillgodoses inom LOV.

Enskede-Årsta-Vantör

Enskede-Årsta-Vantör har i dagsläget två individuella avtal vad gäller bostad med särskild service som rör barn.

Skarpnäck

Skarpnäck har för närvarande tre individuella avtal vad gäller bostad med särskild service som rör barn.

Farsta

Farsta har i dagsläget sex individuella avtal vad gäller bostad med särskild service som rör barn.

Pågående projekt

Inom region östra söderort planeras följande antal boenden att byggas och stå inflyttningsklara inom planeringsperioden, den 1 januari 2023 till och med den 31 december 2032:

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde

- En befintlig gruppboende, SoL, kategori E, kommer flytta till nya lokaler och boendets platser kommer därmed utökas från åtta till tretton lägenheter. Preliminär inflyttning planeras till 2023, projektering pågår.
- Tre gruppboendestäder LSS, kategori C. En med sex lägenheter som preliminärt blir inflyttningsklart 2025. De övriga två om sex platser vardera saknar i dagsläget preliminärt inflyttningsdatum.

Det innebär ett förväntat tillskott motsvarande 23 lägenheter under planeringsperioden.

Utöver dessa finns även ytterligare tre projekt i så kallad idéfas. En gruppboende LSS, kategori A om sex platser och två gruppboendestäder LSS, kategori C, om sex platser vardera.

Skarpnäcks stadsdelsområde

- Tre gruppboendestäder, LSS, med vardera sex lägenheter enligt kategori C, vilka preliminärt ska stå inflyttningsklara under år 2028, 2029 respektive 2030.
- En gruppboende, SoL, om totalt tolv lägenheter inom kategori E, som preliminärt ska stå inflyttningsklar under 2028.

Det innebär ett förväntat tillskott på motsvarande 30 lägenheter under planeringsperioden.

Utöver dessa projekt finns ytterligare ett projekt i så kallad idéfas. En gruppboende, LSS, inom kategorin C om sex lägenheter som preliminärt planeras stå inflyttningsklar 2030. Det råder dock en viss osäkerhet huruvida detta projekt blir av eller inte. I sammanhanget ska även noteras att 12 lägenheter inom kategori C respektive 12 lägenheter inom kategori E planeras för att kunna justera befintligt bestånd av LSS-boendena och stödboenden SoL. Totalt medför det att cirka 12 nya lägenheter tillkommer utifrån förvaltningens nuvarande planering.

Farsta stadsdelsområde

- Två gruppbestäder, LSS med vardera sex lägenheter enligt kategori C, med totalt tolv lägenheter, vilka preliminärt ska stå inflyttningsklara under år 2025 respektive år 2026.
- Två servicebestäder LSS med vardera elva lägenheter enligt kategori D med totalt 22 lägenheter, vilka preliminärt ska stå inflyttningsklara under år 2027 respektive år 2029.
- En gruppbestäd, SoL med totalt elva lägenheter enligt kategori E, vilken preliminärt ska stå inflyttningsklar år 2026.

Det innebär ett förväntat tillskott på motsvarande 45 lägenheter under planeringsperioden.

Utöver dessa projekt finns ytterligare sex projekt inom stadsdelsområdet, där förvaltningen har lämnat intresseanmälan om bostad med särskild service och där projekten befinner sig i så kallad idéfas. Omfattning, inriktning och antalet lägenheter är oklart eller delvis oklart. Det råder även en viss osäkerhet huruvida vissa projekt blir av eller inte. I sammanhanget ska noteras att förvaltningen har lämnat ytterligare en intresseanmälan om bostad med särskild service och det avser ett projekt där socialnämnden har beställansvaret.

Pågående projekt-BARN

För att bättre kunna planera och bygga för barn och unga med behov av bostad med särskild service 9 § 8 LSS har Stockholms stad ett behov av att kartlägga antal pågående projekt för målgruppen.

I region östra söderort finns i dagsläget inga pågående eller planerade projekt som avser särskilt boende för barn med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL 2023 – 2032.

Uppskattat behov av boenden år 2032

Prognosperioden i årets boendeplan sträcker sig 10 år framåt i tiden och omfattar åren 2023–2032.

I sammanhanget ska noteras att den prognos – bostäder med särskild service 2023–2032 – som Sweco på uppdrag av Stockholms stad, har tagit fram och som avser framtida behov, är övergripande och redovisas dels på stadsnivå, dels för respektive planeringsregion. Att den aktuella prognosen från Sweco inte presenteras per stadsdelsdelområde försvårar för stadsdelsnämnderna att ta fram tillförlitliga prognoser som avser det

egna stadsdelsområdet². Ytterligare en viktig aspekt att lyfta är att förmedlingen av bostäder görs centralt i staden. Vid nybyggnation av bostäder enligt SoL och LSS kan den berörda stadsdelsnämnden endast räkna med en del av nybyggnationen för personer tillhörande det egna stadsdelsområdet³.

Ovan faktorer bidrar till viss osäkerhet och gör det svårt för regionen att göra tillförlitliga prognoser av kommande behov och i vilken utsträckning behoven kan tillgodoses. Det redovisade behovet av framtida platser (kategori A-E) inom regionen bygger på tidigare erfarenhet av målgruppen, kända behov inklusive befintlig kö och ska ses som en kvalificerad uppskattning.⁴

Prognos av kommande behov fram till 31 december 2032

I nedanstående tabell redogörs för prognosen av de kommande behoven under perioden 2023-2032.

Uppskattat behov av bostäder inom region östra söderort år 2032			
Kategori	Bestånd	Uppskattat behov *	Utfall
A	10	28	-18
B	30	74	-44
C	211	301	-90
D	72	141	-69
E	34	112	-78
Totalt, Kategori A-E	357	656	-299

Tabellen ovan visar att det bedöms saknas 299 lägenheter med bostad med särskild service inom regionen år 2032. Det förutsatts att inga nya bostäder med särskild service byggs inom den aktuella

² Sweco har på uppdrag av socialförvaltningen i Stockholms stad tagit fram en prognos för behovet av bostäder med särskild service inom funktionsnedsättning (FH) respektive socialpsykiatri (PS) baserad på de senaste uppgifterna om insatser och beslut. Prognosen prognosticerar behovet för hela staden samt stadens fyra planeringsregioner det vill säga Sweco prognosticerar ej behovet på stadsdelsnivå. Det gör att Swecos prognos lämpar sig mindre väl för att uppskatta framtida behov inom respektive stadsdelsområde.

³ Det ska noteras att respektive stadsdelsförvaltning inom regionen, har räknat med att få tillgång till cirka 50 procent av lägenheterna inom respektive boende, som planeras stå inflyttningsklara inom det egna stadsdelsområdet under planeringsperioden 2023-2032.

⁴ Reservation för att uppskattat behov av antalet platser kan skilja sig åt från faktiska framtida behov. Uppskattat behov ska således läsas med viss försiktighet.

planeringsperioden. Det är högst sannolikt att många av de byggprojekt som befinner sig i inriktningsskede och idéfas inom regionen, kommer att realiseras, vilket i sådant fall innebär att underskottet av antalet bostäder år 2032 kommer att minska. I sammanhanget ska noteras att det är vanligt inom staden att respektive stadsdelsnämnd får tillgång till cirka 50 procent av de lägenheter som byggs inom det egna stadsdelsområdet.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning

Uppskattat behov i Enskede-Årsta-Vantör är 119 lägenheter under kommande tioårsperiod. Fram till och med år 2032 beräknas Enskede-Årsta-Vantör ha ett befintligt bestånd av 193 lägenheter samt planerad nybyggnation om 23 lägenheter vilket blir totalt 216 lägenheter.

Detta förutsätter att alla planerade byggprojekt under planeringsperioden fullföljs. Hur många lägenheter som kommer att användas för att ersätta befintliga lägenheter påverkar också summan.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Uppskattat behov i Skarpnäck är 47 lägenheter under kommande tioårsperiod. Fram till och med år 2032 beräknas Skarpnäck ha ett befintligt bestånd av 87 lägenheter samt planerad nybyggnation om 36 lägenheter vilket blir totalt 117 lägenheter.

Detta förutsätter att alla planerade byggprojekt under planeringsperioden fullföljs. Hur många lägenheter som kommer att användas för att ersätta befintliga lägenheter påverkar också summan.

Farsta stadsdelsförvaltning

Uppskattat behov i Farsta är 133 lägenheter under kommande tioårsperiod. Fram till och med år 2032 beräknas Farsta ha ett befintligt bestånd av 98 lägenheter samt planerad nybyggnation om 45 lägenheter vilket blir totalt 143 lägenheter.

Detta förutsätter att alla planerade byggprojekt under planeringsperioden fullföljs. Hur många lägenheter som kommer att användas för att ersätta befintliga lägenheter påverkar också summan.

Nuvarande kö till bostad

Den 31 december 2022 såg den befintliga kön för lägenheter ut enligt följande.

Insattstyp	Antal personer i kö
Gruppboende LSS	67
Serviceboende LSS	16
Bostad med särskild service SoL	3

Tabellen ovan visar att det, inom region östra söderort, vid slutet av år 2022 totalt stod 86 personer i kö till bostad med särskild service. Siffrorna i tabellen inkluderar även personer som bor inom LOV, men som står i kö för att byta boende.

Placeringar i annan insats inom LOV är inte aktuellt och förekommer överhuvudtaget inte. Det som kan bli aktuellt i avvaktan på adekvat boende är exempelvis utökade insatser i form av daglig verksamhet (DV) och korttidsboende.

Slutsatser summering

Då behovsframskrivningen för Stockholms stad, se bilaga 4, är övergripande ger det svårigheter för stadsdelsnämnderna att ta fram tillförlitliga prognoser för respektive stadsdelsområde. Det redovisade behovet av framtida platser (kategori A-E) inom regionen bygger på tidigare erfarenhet av målgruppen, kända behov inklusive befintlig kö inom respektive förvaltning och ska ses som en kvalificerad uppskattning. Uppskattat behov ska således läsas med viss försiktighet.

Region östra söderort har idag 102 individuella avtal utanför stadens LOV-avtal med insatsen bostad med särskild service, 88 inom kategori A-D och 14 inom kategori E. I sammanhanget ska noteras att stora flertalet personer som får sina behov tillgodosedda genom individuella avtal, bedöms kunna erbjudas adekvat boende inom LOV, 81 av totalt 102. Återstående personer, 21, bedöms inte kunna placeras inom LOV på grund av särskilt behov av stöd och/eller miljöfaktorer.

Det uppskattade behovet av bostäder fram till år 2032, visar att det råder mer eller mindre brist på samtliga boendekategorier inom regionen. Se tabell ovan.

Förvaltningarna inom regionen upplever idag att det är en utmaning att kunna verkställa samtliga beslut om bostad med särskild service inom stadens LOV-avtal och det gäller exempelvis en viss målgrupp inom socialpsykiatrin, unga dementa, döva personer och barn med behov av bostad.

Orsaken till att LOV-avtalet inte bedöms kunna täcka samtliga behov av bostad med särskild service, beror på att det saknas vissa inriktningar av boenden inom LOV-avtalet, vilket försvårar möjligheten att avhjälpa vissa målgruppers behov. Det finns exempel på situationer, där den enskildes beslut om boende med särskild service initialt har verkställts inom LOV-avtalet och där utföraren på grund av olika omständigheter inte har klarat av att möta den enskildes behov, vilket har resulterat i att den enskilde har fått flytta till en bostad utanför LOV-avtalet.

För att staden ska kunna nå målsättningen att samtliga personer med beslut om bostad med särskild service, ska kunna få sina behov tillgodosedda inom LOV, krävs dels fler boenden, dels boenden med specifik inriktning.

Bilagor

1. Excelformulär för boendeplanen
2. Vägledning för framtagande av boendeplan 31 dec 2022-31 dec 2032
3. Befolkningsdata hämtad från start.stockholm
4. Swecos prognos över kommande behov av bostäder med särskild service 2023-2032